Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannenberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 247. Brașov, Vinerî 8 (20) Noemvre 1896.

Din causa sfintei sërbători diarul nu va apăré până Sâmbătă séra.

Decepțiunea cumëtrilor.

Desbaterea din ședința dela 16 Noemvre a parlamentului austriac asupra moțiunei Pattay-Lueger privitóre la denunțarea convenției vamale și comerciale cu Ungaria, a turburat, precum se prevedea, peste mësură spiritele dincóce de Laita. Șoviniștii-jidano-maghiarî de tóte nuanțele țipă ca din gura șerpelui și stau së turbe de mâniă și năcaz audênd și cetind lecțiile strașnice, ce li li-a dat parlamentul din Viena de rêndul acesta.

Pressa ungurescă fórte agitată dă espresiune mirărei și supërării, că moțiunea Pattay-Lueger a fost sprijinită în parlamentul austriac de către *tóte partidele* și fracțiunile representate acolo, afară de fracțiunea Hohenwart, va se dică și de către „liberalii" germanî, carî până acum simpatisau și mergeau mână în mână cu „liberalii" ungurî în multe cestiunî.

Foile guvernului unguresc își dau silințe de-a arăta, că totul este un atac „nemernic" din partea antisemitismului, și vor së facă pe cetitorii lor a crede, că picăturile amare, ce vin de peste Laita, nu sunt decât o „stupidă" încercare de a intimida lumea maghiară și a-o face së se umiléscă în cestiunea cuotei. Aceste foi nu vor së recunóscă păcatele regimului unguresc, nu vor së recunóscă, că lumea s'a convins de nemernicia „liberalismului" mult lăudat maghiar, despre care s'a dis în parlamentul austriac, că nu consistă decât „în poliția și gendarmeriă".

Cu totul altfel însë privesc lucrul foile oposiției maghiare. „Egyetértés", organul partidei kossuthiste, vorbesce în ton fórte iritat asupra celor ce s'au petrecut în ședința dela 16 Noemvre a camerei vieneze. Fóia kossuthistă dice, că cuvintele dise de Lueger la adresa Ungariei, sunt o dovadă palpabilă, că representanța parlamentară a Austriei este deja cu desëvêrșire străbătută de ura contra națiunei maghiare, ér „négra reacțiune" austriacă se simte acum destul de tare, ca së facă pe Ungaria se simtă întrega ei ură.

„Da — esclamă „Egyetértés" — Ungaria n'are în lumea întrégă un dușman mai mare, decât este nemijlocitul sëu aliat Austria. Pe întreg rotogolul pământului nu esistă parlament, în care së se vorbéscă cu atâta ură față de națiunea maghiară, ca în parlamentul austriac".

Intrebându-se apoi, ce va dice guvernul și partida lui la isbucnirile fanatismului reacționar austriace, „Egyertértés" face grave imputărî lui Banffy, că în loc de-a câștiga valórea pretensiunilor Ungariei, alérgă la Viena și cere scuze dela guvernul austriac, „se umilesce până la grétă" înaintea Austriei, el care „domnesce aicî acasă cu fudulia de pandur-comisar, și cu banii țërii își cumpëră o partidă slugarnică". Nu i mirare decî, că acum cei din Austria, în frunte cu Lueger și Pattay, umplu spiritul public cu ură fanatică contra Maghiarilor.

„Dér bine este așa — dice sfîrșind — căcî décă și obraznica fudulià austriacă nu va face pe Banffy së se rușineze, ea va deștepta negreșit în națiunea maghiară sentimentul necesității apërării intereselor și drepturilor ei... Privim cu óre-care satisfacția asediarea din parte austriacă a dualismului glorios. Lucreze numai cei de dincolo contra acestui monstru! Sugrume-l numai Austriacii! Națiunea maghiară nu-l va deplânge, din contră aștéptă cu dor së i-se facă pomana"...

Fóia apponyistă „Budapesti Hirlap" e și mai mâhnită și indignată asupra „vecinilor" din cealaltă jumëtate a monarchiei. Intr'un articul întitulat „Complot", ea desfășură trista icónă a stărilor dintre Ungaria și Austria și a raporturilor încordate dintre statele dualiste.

Tóte partidele, dice numita fóiă, au avut unul și același scop, când au votat moțiunea Pattay-Lueger: de-a agita opiniunea publică din Austria contra Ungariei, de-a mări pretensiunile cu privire la pact și de-a calumnia cinstea Maghiarilor înaintea străinătății. Nicî o voce nu s'a ridicat în apërarea Ungariei și a pactului, ér când a venit rêndul la votare, moțiunea a fost primită cu două treimî a voturilor.

„De aicî apare — continuă „Budapesti Hirlap" — că nicî o partidă din Reichsrath nu e amică Ungariei și că nicî una nu primesce pactul cum este, ci pretinde, ca Ungaria së se infeodeze Austriei și mai mult în privința economică, ér cuota së se urce cel puțin la 40%".

Mult o ustură pe fóia oposițională, că guvernul lui Badeni a suferit ca vorbitorii „së înjure" pe Maghiarî în tótă forma, și n'a dis nicî o vorbă în apërarea lor. Apoi continuă:

Din tótă discusiunea apare, că încheiarea pactului e nesigură în Austria... Dér fiă. Pactul e armă cu două tăișurî. Décă după denunțarea convenției Austriacii nu vor încheia cu noi alta, atuncî pactul cade și Ungaria își redobêndesce dreptul de a dispune liber asupra intereselor ei.

Sfîrșind „Budapesti Hirlap" dice, că „cruciada contra Ungariei s'a început, și încă nu numai pe terenul financiar și economic, ci pe întrégă linia politică, cu scop së ne învingă, së ne supună Austriei și, décă se póte, së ne încorporeze în imperiul austriac unitar".

O altă fóiă oposițională, „Magyarország", esclamă cu durere: „In al treideci-lea an al pactului Austriacii propovëduesc, că Ungaria nu póte pretinde a avé scopurî de stat deosebite și nu póte susținé interese economice separate... Ungaria impotentă politicesce, este contopită în Austria unitară!"

Cu totul altfel ar sta astădî lucrurile — esclamă o altă fóiă oposițională, „Budapester Tagblatt" — décă guvernul ar fi ținut sémă de avertisările oposiției.

Nu scim cum ar fi fost în casul acesta; tare ne temem, că situația n'ar fi fost mai bună nicî atuncî, căcî alta este buba, care face, ca în Austria së fiă adî atât cu urgisit sistemul de guvernare unguresc. Nu-i libertate, nu-i dreptate, nu-i sinceritate, nu-i soliditate. Totul este falsificat și schimosit, și ceea-ce pune vîrf tuturor neajunsurilor, este nedreptatea strigătóre la cer, ce se face popórelor nemaghiare, fapt pe care se radimă tot sistemul acusațiunilor lui Lueger și soțî.

Décă era së fiă altfel, atuncî guvernul și partida cârmuitóre maghiară, trebuiau së asculte înainte de tóte de avertisările patriotismului luminat și nepărtinitor, care a reclamat și reclamă de urgență un regim de dreptate și de libertate.

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Noemvre.

Din Petersburg se telegraféză, că în dilele următóre se va ținé acolo o **conferență internațională în cestiunea Orientului.** Obiectul discuțiunilor va fi pornirea unei comune acțiunî la Constantinopol.

*

Din Berlin se telegrafiază, că organul inspirat de Bismark, „*Neueste Nach-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

„Cartea négră".

Unde dai și unde crépă.
Prov. român.

Rëspuns la „Cartea négră" (A „fekete konyv"), scrisă de br. Ștefan Kemény junior în 1849, și publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország" din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

(5) (Urmare).

Dér së ne reîntórcem la platoul dela Ciumbrud, unde pe la 12 óre din nópte vine érăși Ioan Nemeș, căpitanul din Roșia de pe Secaș, aducênd cu sine o ólă plină cu vin, — și ce mai vin, së-l porțî în póla cămășii — și îmboldindu-më dise: „D-ta sgriburî de frig aicî în dél, ér cătanele fac bal în curțile baronului, înótă în vin prin pivniță, cântă și jócă, ca la nuntă. Ecă ți-am adus și d-tale o ólă cu vin, ca së vedî și së credî".

Căpitanul meu avea dreptate, pentru-că deși poruncisem së-mî aducă din sat o sarcină de paie pe care më culcasem îmbrăcat, totușî de-o parte frigul (era târdiu în Noemvre), de altă parte grija, ca së n'o pățim ca 'nainte c'o lună la Sâncraiu, nu lăsară së më prindă somnul.

E de sciut, că noi venisem, ca së desarmăm pe Aiudanî, carî dëduseră înainte de asta probe strălucite de vitejiă, alungându-me pe mine dela Sâncraiu și împușcând pe Todoranu la Băgău; ei mai incendiaseră și prefăcuseră în cenușă Cacova și Măgina, doue sate românescî, dér mâncaseră și o bătaiă cum se cade la Cricău. Așa avênd a-ne bate cu niscarî adversarî atât de dibacî strategicî și amarnicî, nu më prindea somnul, și căpitanul meu venise tocmai când eram determinat së më ridic de pe paie së dau o rótă în jurul lagërului, ca së vëd, décă anteposturile sunt la locul lor — că, dice o vorbă: „de domn, domn së fii, dér de frică tot së scii". Mare și greu lucru fu a conduce o massă de 1—6000 ómenî luațî dela córnele plugului, înverșunațî și împinșî de durerea, ce o suferiseră 4—500 de anî, asupra opresorilor și despoților lor, și a-i puté reținea dela rësbunare, a-i conduce și comanda numai la luptă față 'n față, la luptă pe dreptate.

Sculându-më, am alergat la curte. Cum și cum, nu sciu, dér căpitanii noștri cu locotenenții și tunarii lor improvizaseră o petrecere cum se cade. Mesele tóte încărcate de fripturî, uscățele și prăjiturî; o musică de câțî-va țiganî dela Aiud și câte-va fete — carî veniseră din Aiud după depărtarea baronului la Clușiu, ca së-șî vadă prietenele — bucătăresa, fata de casă a baroniței jucau și petreceau de minune.

Eu apropiându-më de căpitanul-comandant și poftindu-l mai la o parte, i-am arătat cele-ce se petreceau cu averea baronului, rugându-l, së dea ordin, ca së înceteze acestea.

— Ce vreî D-ta? îmî rëspunde căpitanul. Noi nu am venit aicî, ca së pădim curcile și vitele baronului. El, décă ar fi om de omeniă, ne-ar fi așteptat și ospëtat de bunăvoiă. După-ce însë a fugit la Clușiu, și noi am venit së prindem pe cei vinovațî și së-i pedepsim. Vino ședî, mânâncă și bea, cine scie, nu mâncăm acum mai pe urmă?

Ne-am aședat cu adevërat la o masă, dér eu am ședut numai până-ce căpitanul în focul jocului se depărtă, — îndată am eșit și am trimis după birëul satului, dându-i poruncă së adune tóte vitele câte le va mai afla, vêndute nevêndute, la un loc, së le dea în grija și paza ómenilorî, pe carî îî voiù ordina eu.

Cu acéstă poruncă plecă birëul dimpreună cu căpitanul meu, și adunând vr'o 40 capete de vite, vacî, vițeî, bivolițe, cai, mânzî — diminéța le-am trimis la Blașiu, ca vite fără stăpân. Am rugat pe administratorii denumițî de comanda generală din Sibiiu, căpitanul de cavaleriă George Popa de Viste și Petru Maniu, së dispună de ele cum vor crede, că e mai bine.

Tot în acea nópte venise și Iancu cu căpitanul c. r. Gratze la Teiușiu cu 20,000 lăncerî și înaintase anteposturile până la făgădăul Roșu, ½ óră depărtare de Aiud.

Aiudanii vědênd aceste masse venite în contra lor, se depărtară binișor către Turda, lăsând în oraș aprópe numai bëtrânî, femei și copii.

A doua di căpitanii cu companiile lor și tunurile plecară și se duseră la Alba-Iulia, ér eu, după-ce visitaiù pe Iancu și pe Gratze la Teiușiu, la ordinul acestuia më reîntorsei cu ai mei la Blașiu. Iancu cu ai sëi continuă mersul asupra Vințului de sus și Turda, trecênd prin Aiud.

richten“, face o nouă destăinuire. Destăinuirea fóiei germane se referesce la **Rusia** și **Italia**. Se ḑice adecă, că întocmai după esemplul Germaniei, *Italia încă a încheiat la 1891 cu Rusia o convenţiă de neutralitate.* Destăinuirea acésta a produs sensaţiă în cercurile politice din Berlin, Viena și Roma.

*

„*Daily Chronicle*“ din Londra comunică următórea scire sensaţională: In decursul călĕtoriei sale prin Europa, Ţarul a vorbit cu împĕratul german și despre cestiunea Alsaciei-Lotharingiei. Impĕratul german a asigurat pe Ţar, că el, ca *bun european*, este gata de-a sprijini cu tótă influinţa ce-o are asupra consiliului federal, ori-ce plan, care ar vindeca ranele Franciei, fără ca prin acésta sĕ sufere prestigiul Germaniei. Saxonia, Würtemberg, Baden și Bavaria ar consimţi, ca după modelul Belgiei séu Luxenburg-ului *sĕ se dea Alsaciei-Lotharingiei autonomie.*

Fără comentar.

„*Alkotmány*“, organul partidei poporale catolice, publică în numĕrul dela 18 Noemvre o corespondenţă, ce i-se trimite din Sibiiu sub titlul „Partidul naţional-român“.

Corespondenţa se ocupă la început cu „surprinderea“ ce a făcut'o în cercurile române din Sibiiu scrisele unei foi oficióse unguresci, că „conferenţa română nu s'a interḑis din causă, că *guvernul n'ar recunósce partidul naţional-român și programul lui*, ci pentru-că convocarea, în contraḑicere cu legea electorală, a invitat numai pe alegĕtorii partidului naţional, ér nu și pe alegĕtorii celorlalte naţionalităţi“.

Spunênd apoi, că acest comunicat oficios a adus în situaţiă fórte dificilă pe membri comitetului naţional-român, cari nu sciu sĕ se bucure óre, ori sĕ se întristeze de acésta — corespondenţa ḑice următórele:

„In cercurile de aici se mai vorbesce, că guvernul unguresc a făcut acéstă declaraţiă în urma înţelegerilor luate cu guvernul român. Guvernul român adecă, face tot posibilul, ca sĕ smulgă din mâna opposiţiei arma puternică a „*cestiunei naţionale*“, ca astfel sĕ-și asigure și pe mai departe esistenţa ameninţată fórte mult prin atitudinea manifestată în „cestiunea naţională“ și în afacerea Metropolitului-Primat despoiat de demnitate.

„Foile din România sunt informate din isvor acreditat, că regele Carol ar fi provocat direct pe guvern, sĕ facă ceva în interesul cestiunei naţionale, pe cum și în afacerea Metropolitului, — ér Sturdza vocesce la tot casul sĕ împace pe Românii din Ungaria prin guvernul unguresc, încercare acésta, care de-i va succede, ar întări posiţia guvernului sĕu.

„Membrii comitetului naţional român — după cum se vorbesce — ascultă mai mult de guvernul român și de Sturdza, vĕḑênd, că numai prin el pot Românii sĕ câștige ceva; afară de acésta în împrejurările actuale ei recunosc, că numai guvernul român póte sĕ ajute și pe mai departe partidul naţional.

„C'un cuvênt, așa se vede, că Sturdza din nou va lua în mânile sale cestiunea Românilor din Ungaria, și cercurile române de aici cred tare, că în cestiunea română se va face *o nouă schimbare* în urma amestecului guvernului român. Natural deci, că aceste cercuri aștéptă cu nerăbdare cele ce se vor întêmpla“.

Revenit la Blașiu, administraţiunea provisorià arătată mai sus, mĕ însărcină în scris, ca sĕ public licitaţiune și sĕ vend vitele baronului Kemény la cine va da mai mult — ceea-ce am și îndeplinit, și 2000 fl., cât am încassat, i-am administrat la mâna căpitanului George Popa de Viste pe lângă chitanţă în formă. Hinc illae lacrimae.

Din acestea a urmat ura, calomnia și pofta de rĕsbunare a baronului contra mea și a naţiunei române întregi.

Scriind acestea acum după aprópe 50 de ani, chiar mie mi-se par, ca un roman. Lectorii, cari ar fi aplecaţi a crede acésta, n'au decât sĕ cerce și afle potocolul ce l'a luat auditorul Nahlic în Noemvre 1849 cu mine în Sibiiu, ţinêndu-mĕ 5 sĕptĕmâni de ḑile închis în casarma cea mare. In acel protocol obvine: 1) ascunderea de arme; 2) incendiarea Aiudului; 3) prădarea și răpirea averii baronului Kemény dela Ciumbrud. Domnul baron îmi așternuse la timp patul, dér n'a găsit móșa, care sĕ mĕ adórmă.

(Va urma.)

Bismark și Rusia.

— *Documente nepublicate.* —

„*Revue blanche*“ din Paris publică din condeiul lui Jacques *St. Cère* un articol, în care arată adevĕrata causă a destăinuirilor lui Bismark și servesce cu câte-va documente nouĕ.

Bismark — ḑice articolul — a făcut tot ce i-a stat în putinţă, ca sĕ împiedece alianţa ruso-francesă. Acum că acéstă alianţă totuși s'a făcut, caută a-se apĕra descoperind, că la început el a voit sĕ facă alianţa cu Rusia.

In călĕtoria sa din Londra la Petersburg, la 1878, contele Șuvalov a sosit în Berlin. Principele Bismark se afla în Friedrichsruh, séu în Varzin. Contele a primit dela cancelarul o epistolă, în care acesta își esprimă dorinţa, de a vorbi cu el, comunicându-i unele și altele. Pe atunci Bismark *era domnul*; invitarea lui era poruncă, și contele Șuvalov a telegrafiat cancelarului, că îl va cerceta.

Mergênd, a aflat pe cancelar în pat; bolnavul se scuză, că nu póte merge la prânḑ și póte că nici nu va vorbi cu óspele. L'a rugat, ca după masă sĕ vină în camera de lucru, unde va afla câte-va documente pentru a-le privi.

După masă membrii familiei lui Bismark au condus pe Șuvalov în camera de lucru a cancelarului, unde a aflat un ténc de documente.

Nr. I era o scrisóre autografă a Ţarului Alexandru II adresată împĕratului Wilhelm I. Ţarul își esprimă nemulţămirea faţă de atitudinea agenţilor germani în provinciile Dunărene. Scrisórea sfîrșia astfel: „Décă atitudinea agenţilor faţă cu Rusia va rĕmâné tot atât de dușmănósă, cum e acum, acésta ar provoca o rupere necondiţionată a raporturilor dintre Rusia și Germania“. — Pe marginea scrisorii Wilhelm a notat: „*Ce gândesci D-Ta?*“ Dedesubt Bismark a scris: „*Armata trebue pusă numai decât pe picior de rĕsboiŭ*“.

N-rii II—IX conţin documente și note diplomatice adresate diferitelor guverne, în cari le întrébă, că ce atitudine vor lua în cas când raporturile dintre Germania și Rusia s'ar strica? Unul dintre documente conţinea rĕspunsul lordului Beaconsfield, al căruia cuprins în esenţe este: „*Asigur guvernul și causa germană despre deplina mea simpatiă*“.

Nr. XII: *Planul alianţei germano-austro-ungare.*

A doua ḑi Bismark a primit pe Șuvalov cu următórea întrebare: Ce gândesci despre asta? Contele era grozav de surprins, că principele l'a lăsat sĕ vadă documente atât de importante. Era surprins mai ales de alianţa, ce voia Bismark s'o încheie cu Austro-Ungaria, monarchiă, care în Orient și Sud are atâtea de dres.

— Décă Austro-Ungaria va fi aliatul nostru, ḑise Bismark, numai erorei d-tale are sĕ se atribue.

Trei ḑile mai târḑiu contele Șuvalov se afla în Petersburg. Când în mânia tuturor întrebărilor cancelarul german n'a primit rĕspuns dela guvernul rusesc, — s'a isčălit alianţa germano-austro-ungară.

Dela Sinod.

Blașiu, 17 Noemvre a. c.

Onorabilă Redacţiune! Deși mĕ tem, sĕ nu supĕr dalicateţa și modestia Metropolitului Victor, care, precât pricep eu, ar dori, ca ce face drépta sĕ nu scie stânga, totuși nu mĕ pot opri de a Vĕ arĕta pe scurt cum s'a celebrat sub pontificarea Lui S-ta Liturgiă — și cum a decurs prânḑul sĕu masa, ce a dat'o Escelenţa Sa membrilor Sinodului.

S-ta Liturgiă s'a celebrat cu puţine ceremonii și cu multă pietate, dér cu-o ordine și disciplină esemplară, care nu o afli decât în Mănăstirea Sântei Treimi la Blașiu; tóte la timpul și locul lor — fără fast, fără butul de a impune, numai cu forme de a supune inimile credincioșilor.

Despre cele ce s'au petrecut după ţinerea liturgiei în Sinod, nu vĕ pot scrie, pentru că părinţii noștri sinodali, cum se vede, au ideiă mărginită despre libertatea și publicitatea, ce trebue sĕ domnéscă nu numai în adunările profane, ci și în cele bisericesci, adecă părinţii noștri sinodali sunt și luoréză în contraḑicere cu principiul sinodalităţii.

Dér sĕ le lăsăm acestea, sĕ vedem cum a decurs prânḑul ce l'a dat Metropolitul celor 80 membri ai Sinodului. Nu vĕ voiŭ vorbi despre bucate și beutură, care tóte au fost, cum se cade sĕ fiă... Se prea înţelege, că masă mare și încunjurată de mulţi și străluciţi óspeţi fără toaste nu póte fi.

Primul toast l'a ridicat Escelenţa Sa Metropolitul *Mihalyi* pentru Sânţia Sa Papa, urându-i sĕ i-se împlinéscă dorinţa de-a înfiinţa Unitatea bisericei catolice în rĕsăritul Europei — ér continuative Metropolitul a beut, împreună cu noi toţi, pentru înalţatul împĕrat și rege apostolic, care a reactionat Metropolia. Ambe închinările în vorbe alese bine studiate și cu mult și bun tact și succes ḑise.

Curênd după ce terminá Metropolitul se scula vicarul *I. Moldovan* și ne arĕtă cu câte greutăţi s'a luptat și se luptă Escelenţa Sa. Un adevĕrat discurs academic, scurt și îndesat.

După vicar se ridică bĕtrânul *Axentie Severu*, care ţinù un discurs-toast mai lung ḑis, decât scris aici în fuga condeiului.

Escelenţă și stimaţi părinţi! Părintele vicar ridicând paharul în sănĕtatea Escelenţiei Sale părintelui Metropolit, ne-a atras atenţiunea asupra greutăţilor cu cari sĕ luptă Escelenţia Sa în conducerea administraţiunei clerului și poporului nostru. Daţi-mi voiă, sĕ vĕ arĕt și eu cele ce le cunosc despre aceste greutăţi.

Nainte de asta cu 53 de ani, când făceam parte din ascultătorii de teologiă în seminariul diecesan al Episcopiei Făgărașului—astăḑi prin străuinţa clerului și mirenilor a acelei Dincese, înalţată la Metropoliă cu 3 episcopate sufragane — se colporta din mână în mână și se cânta un cântec, o poesiă, ce se atribuia nemuritorului Episcop Samuil Vulcan, în ale căreia strofe ocure cuvintele:

„Povara cât e de mare,
„Doi o vor purta
„Mai lesne ca unul tare,
„Ș'așa vei scăpa“.

Cu bunăvoinţa Escelenţiei Sale și indulgenţa d-vóstrĕ întreb: cine au putut sĕ fiă acei doi, cari sĕ pórte povara cea nu numai mare, dér și grea, de care dorea sĕ scape autorul poesiei?

După priceperea mea nu pot fi decât clerul și mirenii bisericei românesci, pe cari atunci, ca și acum, grea și mare povară îi apasă. Așî fi prea lung și molest, décă așî încerca a aduce pentru probarea aserţiunilor mele casuri concrete și speciale despre esistenţa și durata acelei poveri. Cred, că Escelenţa Sa și Reverenţele Vóstre pre a căror umeri — graţiă D-lui destul de viguroși, dér prea timiḑi—planéză, nu numai le cunósceţi, ci le și simţiţi, și se póte pré ușor întêmpla, ca unii sĕ ajungeţi a fi frânţi și trântiţi la pămênt de acea povară, precum au fost mulţi din antecesorii voștri. De aceea cred eu, că a sunat a 11-a óră, că cele ce le-a cântat înainte cu 60 de ani Episcopul Oradiei-mari, sĕ se realiseze, sĕ se impartă și sĕ pórte povara și mirenii (laicii), ca sĕ nu sucumbe sub ea clerul.

Mi-se va ḑice: bine d-le, noi voim, noi am și încercat sĕ facem ceea ce d-ta vrei sĕ ne spui, dér nu s'a putut, nu se póte. Vĕ voiŭ rĕspunde, că eu nu sciu ce e „neputinţa“. Cel puţin în acésta credinţă am crescut și trăit, cu credinţa pe care mi-a sugerat'o acum 63 ani domnul Niţu, profesor mirean în a II clasă normală, care subscriea Ioan Coste. Acest onorabil și pentru mine neuitat bărbat, ne spuse cu o ocasiune, „că omul, décă vré, străbate și prin stan de piétră“.

Până atunci încă nu esistau tunelele, pe sub cari trecem astăḑi, ca profesorul nostru sĕ fi afirmat séu spus un lucru practisat deja. El ne spunea o convingere ideală a sa, care de atunci s'a realisat și se practică în tóte ḑilele.

Acum, mult stimaţi părinţi, décă au putut ómenii străbate prin stan de piétră, sĕ nu pótă străbate avênd buna și firma voinţă, prin mijlocul stanilor de piétră, la inima, graţia și bunăvoinţa înaltului nostru împĕrat, care nu cred, că precum înainte cu 46 ani s'a îndurat a restitui Metropolia acésta, sĕ nu restitue și dreptul nostru al laicilor pentru a puté lua parte la povara cea mare a administraţiunei sacrei nóstre biserici. Cred acésta cu atât mai vêrtos, că am cetit în actul, prin care s'a primit și încheiat Unirea bisericei nóstre cu biserica romano-catolică, că la acea adunare au luat parte activă nu numai cei 52 protopopi subscriși în acel act, ci și barones terrae Fogaras.

Stimaţi părinţi! Astăḑi aștéptă și cer acésta cu nerăbdare și serios nu numai boerii ţĕrii Oltului, ci toţi, învĕţaţii Doctorii în filosofiă, D-rii în jurisprudenţă, D-rii în medicină, ingineri, architecţii, micii și marii proprietari, boeri nu numai de 7 pruni și de câteva cununi de cépă, ca cei de pre ţéra Oltului, ci boieri, cari au diplome próspete câștigate cu muncă, cu studiu de 16—20 de ani, nu ca cele vechi, câștigate adesea pentru câte o ridiche, un mĕr, o pară, un prânḑ de bucate, séu o cină dată unui principe gurmand, cum le au mulţi boeri sărăntoci!

In speranţă, că dorinţele, cărora vorbele mele le-a dat espresiune, vor fi luate în sémă, și că peste un an ne vom vedé tot sub presidiul bunului nostru metropolii, clerici și mireni, la una și aceeași masă, ca sĕ putem purta cu demnitate povara cea grea, închin acest pahar în sănătatea Venerabilului cler unit representat prin D-Vóstre.

Sĕ trăiţi la mulţi ani sĕnătoși!

Bĕtrânul Axentie vorbind cu focul unui tênĕr, a fost întrerupt cu sgomotóse și unanime „sĕ trăéscă“ și a trebuit sĕ ciocnéscă paharul sĕu cu mulţi vechi și noui amici și cunoscuţi.

După acésta, închină protopopul *Cuténu*, dela Săcădate, în sĕnătatea vicarului Moldovan, a lui Axentie și a protopopului Rusu. In urma acestuia, închină vicarul I. Moldovan în sĕnătatea protopopilor și delegaţilor clerului, cari sunt organele de viéţă ale metropoliei.

A mai urmat un toast și ar fi mai urmat și altele, dér Escelenţa Sa s'a ridicat și cu asta masa s'a încheiat.

S.

SCIRILE ḐILEI.

— 7 (19) Noemvre.

Rĕsboiŭ în timp de pace. Diarul rusesc „*Bucovina*“, ce apare în Cernauţi, scrie sub titlul de mai sus următórele: Regimentul de infanteriă staţionat în Przemisl (Galiţia) s'a reîntors dela alegeri acasă într'o stare fórte deplorabilă. Din incidentul alegerilor de deputaţi în Ungaria 18 soldaţi dela regimentul staţionat în Przemisl au fost greu răniţi. Alegĕtorii au pușcat cu revolvere și au aruncat cu pietri în soldaţi, așa că acei 18 soldaţi acum se luptă cu mórtea în spitalul militar din Przemisl. Ḑiarele rutene din Galiţia mai scriu, că abusurile alegerilor din Ungaria au fost fără părechiă infame, și că décă foile plătite de guvern n'au dat publicităţii aceste abusuri, causa se póte forte ușor înţelege, dér se aștéptă, că după deschiderea dietei se vor face desvăliriIe cele mai sensaţionale de către membrii adevĕraţi ai dietei

Tolstoj în pericul. Foile polone, după cum se telegrafiază din Lemberg, aduc scirea din Petersburg, că guvernul rus adună acuse contra scriitorului celui mai de frunte din Rusia, contra contelui *Leo Tolstoj*. Guvernul rusesc acusă pe Tolstoj cu aceea, că el promovéză sectarismul şi amenință cu distrugere religiunea de stat ruséscă. Se presupune, că guvernul rusesc va deporta pe Tolstoj în Siberia.

—o—

Princesă răpită. Din Genua sosesce prin Paris o scire de sensaţiă. Fiica lui *Don Carlos*, pretendent la tronul spaniol, cu numele *Elvira*, a fost răpită în Vareggio, unde petrecea pentru recreaţiă, de către pictorul *Forchi*. Părechia amoresată s'au întreţinut mai multe ɖile în hotelul „Concordia“ din Genua, apoi prin Vintimill au trecut în Francia. Princesa a dus cu sine giuvaericale în preţ de 300,000 francĭ. Ce e mai curios în lucru, *Forchi* răpitorul, este om căsĕtorit şi tată a mai mulţĭ copii.

—o—

Un mort înviat. Un lucru interesant s'a petrecut în comuna Gyorok din comitatul Aradului. Lucrul este interesant nu din causa improbabilităţii, ci mai mult din causa relei controle a autorităţilor publice de pe atuncĭ. Poporul simplu cugetător ia greşéla ca lucru miraculos. Meseriaşului din Gyorok, Francisc Becker, i-a murit mama, Iosefina Becker, acum 22 de anĭ. Francisc Becker a crescut mare, ér cu timpul el îşĭ şi uitase de mamă-sa, care de atâta timp odihnesce sub glia rece. Dér sĕ veɖĭ minune, mama mórtă a lui Fr. Becker a înviat şi încă în comuna românéscă Cuvin. După 22 de anĭ, étă că află pe femeia deja mórtă şi uitată. Femeia era bĕtrână şi strâmbă de spate. Lucrul, care se pare de necreɖut, s'a adeverit, că respectiva femeiă întru adevĕr e acea Iosefina Becker, care înainte cu 22 de anĭ a fost îmormêntată. Cum s'a putut întêmpla lucrul acesta interesant, până acum încă nu se scie.

—o—

Episcop armén condamnat la mórte. Din Constantinopol se scrie, că episcopul armén din suburbiul Haskö a fost *condamnat la mórte*, acusat fiind, că a luat parte activă la turburările armenescĭ din 56 August a. c.

—o—

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare şi cel mai eftin între călindarele românescĭ apărute până acum. Conţine *11 cóle de tipar*. Numai partea literară şi economică conţine vre-o 80 pagine format mare şi tipar compres garmond. In text se află şi câte-va ilustraţiunĭ frumóse. Un esemplar costă numai 25 cr. De vênɖare la Tipografia „A. Mureşianu“ în Braşov.

—o—

Rectificare. Comitetul parochial gr. or. din cetatea Braşovului, ne rógă sĕ notăm, că din incidentul morţii lui Mărin, fiul d-lui adv. I. *Puşcariu*, a contribuit la „fundaţiunea iubiţilor rĕposaţĭ în folosul scolarilor românĭ sĕracĭ“ L. V. L. 20 fl., sumă, ce din erόre s'a omis a-se arăta. Contribuirile din acest incident fac dér 55 fl., ér nu 35 fl.

—o—

Cestiunea duelului în parlamentul german.

Alaltăerĭ s'a încins o forte interesantă desbatere în parlamentul german asupra interpelaţiei deputatului *Munckel* în cestiunea duelului. Tribunele erau îndesuite de public, se vedeau mai ales mulţĭ oficerĭ. Discursul, prin care dep. Munckel şi-a motivat interpelaţia, a fost o prestaţiune oratorică de primul rang, plină de sarcasm şi pe alocurea de un efect estraordinar.

Precum înainte de vreme se făce deosebire între nobili şi nenobili, aşa se distinge acum între cei capabilĭ şi cei necapabili de satisfacţie.

Cei dintâiu sunt crema, ei au dreptul de-a impuşca alţĭ ómenĭ sub anumite forme convenţionale; pentru acésta ei se pedepsesc cu închisóre în fortărétă, dér curênd după acésta sunt graţiaţĭ Cei necapabilĭ de satisfacţiă se pot, cei drept, împuşca şi ei reciproc, dér atuncĭ intră în temniţă şi nu se bucură de-o tractare plină de atenţiune, ca d-l de Kotze. Un jude care este oficer în reservă şi refusă un duel, primesce, ca oficer, demisiunea. Ca oficer, nu mai e bun, dér ca jude e încă destul de bun (mişcare) Fapta sublocotenentului Brüsewitz este gróznică şi înfricoşată. Décă un oficer, care se crede vătămat, póte îndată omorĭ; décă el este acusator, judecător şi făptuitor în una şi aceeaşĭ persónă, atuncĭ societatea omenéscă e în gradul cel mai mare amenințată. Nu cunosc ceva mai laş, decât când un om armat, culcă la pămênt pe unul nearmat, şi acéstă faptă infamă a comis'o Brüsewitz, care încă se lăuda, că a „culcat“ pe contrar (Strigărĭ de indignare în stânga şi în centru). E timpul suprem sĕ se pună odată capĕt acestor ticăloşii (Vie aplause).

Cancelarul *Hohenlohe* declară, că administraţia de rĕsboiu prusiană pregătesce nóuĕ prescrierĭ cu scop de-a restringe cel puţin duelul, décă nu se póte tocmai cu totul delătura.

Ministrul de rĕsboiŭ *Gossler* dă deslușirĭ asupra casului Brüsewitz, cu privire la care încă nu s'a aprobat sentinţa tribunalului militar şi actele procesului, la ordinul împĕratului se află la ministeriul de rĕsboiŭ. Discursul lui Munckel, ɖise el, este numai o aţiţare. (Mare mişcare.) Un corp oficeresc, fără simţ de onóre militar merită a fi disolvat. De-aci atêrnă aptitudinea de rĕsboiŭ a armatei; onórea tunicei regale şi onórea stégului, ɖice ministrul, sunt concepte militare, de care nu ne putem despărţi. Dreptul corpului oficeresc de-a se apĕra în cas estrem, nu i-se póte lua (nelinişte).

Regret atacurile asupra corpului oficeresc şi sperez într'o judecare obiectivă a împrejurărilor (Aplause în drépta, şuerăturĭ în stânga).

După-ce mai vorbesc încă vre-o câţĭva inşĭ, desbaterea se amână pe aɖĭ, Joi.

Procesul Mehadicanilor.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Caransebeş 12 Nov. 1896.

Apĕrarea advocatului Dr. Isidor Pop

Onorat Tribunal!

Inainte de tóte declar, că întru tóte mĕ alătur la cele espuse de d-l Brediceanu, şi de vreme ce d-sa causa, de sub pertractare atât în general cât şi în special a caracterisat'o şi cualificat'o în modul cel mai corect, — mĕ restring numai la facerea unor scurte observărĭ.

D-l procuror cere, ca acusaţii sĕ fiă pedepsiţĭ pentru comiterea crimei cualificată în §§. 163 şi 168.

Acusa acésta însĕ nu se póte susţiné, nicĭ pe basa fasiunilor oficianţilor şi gendarmilor, cu atât mai puţin pe basa fasiunilor martorilor neinteresaţĭ.

Anume, în înţelesul §§.lor citaţi, la criteriul faptei incriminate se pretinde tumultuarea cu scop de a întrebuinţa forţă orĭ ameninţare periculósă în contra autorităţii. In casul present însĕ despre acésta nicĭ vorbă nu póte fi.

Anume, adunarea poporului în 26 Iunie a fost numai eventuală, fără scop prealabil; şi cu atât mai puţin cu un scop agressiv. Fiind adecă Vinerĭ, când se estradau paşapórte de vite, acéstă împregiurare a adunat o parte din ómeni, de altă parte arestâd gendarmii sosiţĭ în comună pe fruntaşii poporului, interesarea aparţinĕtorilor a adunat a doua grupă de ómeni. — Décă mai luăm în considerare, c'a venit în comună pretorul, şi mai mulţĭ gendarmĭ cu locotenentul lor, că s'a făcut e uşor de înţeles, că şi curiositatea încă a mai adunat o mulţime de ómenĭ la cancelaria notarială. Vedem în tóte ɖilele, că décă vine în comună o comisiune judecătorésca pentru o causă de drept privat, se aduna jumătate din sat; nu e mirare decĭ, décă atuncĭ când autoritatea administrativă însoţită de putere armată ţine investigaţiune şi arestéză pe cei mai de frunte ómenĭ, se adună mulţime mare. De loc nu! Aşa s'a adunat tumultul Vinerĭ în 26 Iunie în comuna Mehadica.

Ce privesce ţinuta tumultului, fasiunile martorilor, pe carĭ se baséză acusa, spun, că mai întâiu a cerut eliberarea consătenilor arestaţĭ, ceea-ce întâmplându-se, a mulţămit'o cu strigăte de „sĕ trăiască D-l pretor“, şi cu sărutărĭ de mână. După acésta însĕ au pretins estradarea primarului, ca sĕ-l omóre. — Şi deórece poporul, la mai multe provocărĭ n'a abstat dela pretensiunea lui şi n'a voit a asculta porunca, ca sĕ se depărteze dela cancelaria notarială, — au fost siliţĭ a descărca puscile asupra lor.

D-l procuror în partea acésta a acusei sale s'a ţinut strict de fasiunile gendarmilor făcute în decursul investigaţiunei fără considerare că espunerile lor la pertractarea finală atât prin ei în câtva, cât şi prin fasionările pretorului şi celorlalţĭ factorĭ ai autorităţii publice s'a modificat. Fasiunile martorilor din comunele vecine, decĭ de tot desinteresaţĭ, simplu le-a privit de neesistente.

De aicĭ urméză, că acusa lui se presintă mai mult ca discurs de apĕrare şi justificarea acelora, carĭ au întrebuinţat glónţele faţă de popor, decât acusă în contra acusaţilor.

După părerea mea însĕ, datorinţa nóstră aɖĭ nu e a căuta, că óre fost'a justificată folosirea armelor din partea autorităţilor, ci a delibera asupra cestiunei, că cu numita ocasiune, aceştĭ ómenĭ, carĭ ocupă aɖĭ scaunul acusaţilor, ce au făcut în 26 Iunie, şi cu ce sĕ póte dovedi în contra lor, cuprinde în sine criteriul crimei cualificată în §. 163 al codului penal?

In privinţa acésta însĕ d-l procuror nu ne servesce cu datele de lipsă, şi mai vêrtos nu preciséză, că în ce faptă vede el comiterea crimei din cestiune? Acésta nu o pot altcum esplica, decât că D-l procuror nu e în curat cu substratul acusei. Anume, şi după fasiunile agravătóre, tumultul numai în contra primarului comunal a voit sĕ facă o crimă, sĕ-'l omóre?! Primarul comunal însĕ cu acéstă ocasiune n'a fost autoritate în funcţiune, căcĭ nu el, ci pretorul şi locotenentul dela gendarmeriă a ţinut investigaţiune; mai departe a voi sĕ omorĭ pe cine-va, nu e identic cu al sili sĕ facă sĕ se întrelese ceva, ca oficiant. Ér §. 163 din codul pen. pretinde, ca forţa orĭ ameninţarea sĕ fiă îndreptată în contra acelor factorĭ ai autorităţii, carĭ sunt în óre-şĭ care-va funcţiune, şi sĕ aibă de scop a forţa, a sîli autoritatea aceea, de a face s'au întrelăsa ceva.

Décă luăm însĕ în considerare şi fasiunea martorilor din comunele învecinate, carĭ nicĭ consătenĭ, nicĭ némurĭ nu sunt cu acusaţii, şi carĭ la tótă întêmplarea nicĭ o parte n'au avut, în contra obiectivităţii cărora decĭ nicĭ cel mai mic motiv nu esistă, de sine sĕ dĕrîme tótă acusa, ca şi un edificiu fără fundament, — fiind-că basa ei, fasiunea gendarmilor şi a oficianţilor, s'a nimicit cu desĕvêrşire, s'a constatat, de fructul neadevĕrului şi al nĕscirei.

Anume, prin fasiunea acestor martorĭ e constatat, că poporul adunat, după-ce a mulţămit în mod hiperleal eliberarea celor deţinuţĭ, ér nu estradarea primarului cu scop de a-l omorî, ci delăturarea lui din oficiu şi ţinerea alegerei de primar a cerut dela pretor, — fiind-că în cestiunea coşeriului l'a prins cu minciuna pe primariu, ceea-ce e constatat şi în actele acestui proces criminal.

Cum-că în privinţa acésta mărturisirile agravatóre ale gendarmilor, adevĕrate nu pot fi, şi mai eclatant o dovedesce fasiunea primarului, care însu-şĭ spune, că încă şi după amiaɖĭ a eşit din cancelaria notarială între popor sĕ-'l linişteéscă, — prin urmare, décă poporul ar fi avut intenţiunea de a-l omorî, n'a avut lipsă de esistenţa gendarmilor şi a avut ocasiune destul de-a pune mâna pe el, fără sĕ céră estradarea lui dela pretor. Tot prin fasiunea primarului s'a dovedit de neadevĕrată şi acea aserţiune a gendarmilor, că primarul înfricoşat de ameninţările poporului, se preumbla plângênd pe coridor. Anume, primarul spune, că el numai când a vĕɖut ómenĭ căɖênd în urma împuşcăturilor, a plâns, întristat, că din lucru de nimica aşa mare nefericire s'a iscat.

(Va urma.)

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 18 Noemvre. „Epoca“ află, că erĭ la 5 óre s'a ţinut o consfătuire a deputaţilor şi senatorilor la ministerul de interne. Intrunirea însĕ n'a dat nicĭ un resultat. După un schimb de vederĭ, d-l Sturdza a ɖis, că cestiunea Metropolitului e închisă, definitiv închisă. Dér preşedintele consiliului a ɖis, că nu a convocat partidul pentru cestiunĭ de politică internă. Aɖĭ cestiunile de politică esternă primează pe celelalte. Evenimentele din Armenia ţin mereu deschisă cestiunea Orientului şi putem orĭ-când sĕ ne aşteptăm la complicaţiunĭ din afară. Faţă cu aceste împrejurărĭ d-l Sturdza cere membrilor majorităţii sĕ-i dea sprijinul de care are nevoe.

Bucurescĭ, 18 Noemvre. Sâmbătă séra, 9 Noemvre v., se va da în sala Bragadiru o serată musicală cu declamaţiunĭ şi musică vocală, în beneficiul Ligei culturale. Serata promite sĕ fiă splendidă.

DIVERSE.

Un episod din viaţa marelui duce Christian. Cu ocasiunea manevrelor din Germania marelui duce de Schlesvig-Holsten Christian, i-s'a întêmplat un episod interesant. Marele duce servesce la un regiment de dragonĭ ca sublocotenent. Tînĕrul odată fù comandat la anteposturĭ, unde era comandant un căpitan. Căpitanul, care nu cunoscù pe duce, din distragere a început la vorbă cu tînĕrul sublocotenent, care purta pe piept crucea ordinului Iohaniţilor. — D-le sublocotenent, ce ordin porţĭ? — E crucea ordinului Iohaniţilor, d-le căpitan. — Şi de unde o ai? — Din Anglia am căpĕtat'o, d-le căpitan! — Cum ai ajuns la ea, d-le sublocotenent? — Bunica mi-a dat'o, d-le căpitan. — Bunica d-tale? Şi cine póte fi bunica d-tale? — Regina Angliei, d-le căpitan, — rĕspunse scurt sublocotenentul.

Literatură.

In editura librăriei C. Sfetea din Bucurescĭ a apărut **Aeneis**, partea I din operele complete ale lui P. Vergilius Maro, tradusă în formele originale de George *Coşbuc*. Preţul 5 lei. Volum elegant, tipar curat şi legibil. In prefaţa volumului d-l Coşbuc spune, că de câţĭ-va anĭ se ocupă cu traducerea operelor lui Vergil, Homer, Plaut, Terentius şi Aristofane. Cu volumul acesta începe seria traducerilor.

*

In editura librăriei *Socec & Comp.* din Bucurescĭ (Calea Victoriei 21) a apărut: **Povăţuitorul studiului limbii române** în clasele primare de *I. Manliu*, profesor de limba şi literatura română la institutul pedagogic de institutóre din Bucurescĭ. Carte autorisată prin decisiune ministerială pentru usul învĕţătorilor şi învĕţătórelor, al institutorilor şi institutórelor, precum şi pentru elevii şi elevele şcólelor normale de învĕţătorĭ şi învĕţătóre, de institutorĭ şi institutóre. Acest op e fórte voluminos, cuprinɖênd 710 pagine de tipar compres şi pe lângă aceea o interesantă prefaţă de 26 pagine. Eruditul autor a împărţit acéstă voluminósă lucrare în douĕ părţĭ: una teoretică, care este un fel de enciclopediă a învĕţămêntului limbii, fiind tratate în ea tóte ramurile de învĕţămênt ale limbei. In partea a doua se află un curs complet de lecţiunĭ practice. Un esemplar costă 6 lei.

•

Din partea Institutului de Editură *Ralian şi Ignat Samitca* din Craiova primim volumul: **Cum iubim**, operă postumă înedită de *Traian Demetrescu*, una din cele mai bune scrierĭ ale regretatului poet. In „*Cum iubim*“ sĕ găsesc o mulţime de fapte din viéţa reală şi carĭ interesézá în gradul cel mai mare pe cetitorĭ. E de prisos a mai recomanda acest volum, căcĭ talentul regretatului poet este în de ajuns de cunoscut, şi suntem sigurĭ, că fiă-care se va grăbi de a-şĭ cumpăra acest volum. Preţul unui exemplar 2 lei 50 banĭ. Se găsesce de vênɖare la tóte librăriile din România.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Noemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.15
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.50
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.15
Imprum. ung. cu premii	152.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	136.50
Renta de hârtie austr.	101 35
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.70
Losurĭ din 1860	144.25
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	935.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	401.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	364.10
Napoleondorĭ	9 54
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.80
London vista	119.95
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.05
Note italiene.	44 80

Cursul pieţei Braşov.

Din 19 Noemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	58 80
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. **16445**—1896.

Concurs!

Pentru împărtăşirea acelor, carĭ studiéză cu stipendul anual de **400 fl.**, din fundaţiunea Josef Wehlmacher se escrie prin acésta concurs.

Reflectanţii au ca sĕ documenteze:

1. Că dênşii sunt din Transilvania, şi anume din părţile „monarchiei austro-ungare", carĭ înainte de uniunea cu regatul Ungariei, politice au format „marele principat Transilvania".

2. Că sunt sĕracĭ, i. e., că atât ei cât şi părinţii lor nu posed avere.

3. Că'şĭ percurg studiile cu diligință şi cu sporiu bun. Stipendiul se solvesce la cassa orăşenéscă în luna lui Februarie şi Septemvre al fiă-cărui an în rate semi-anuale, decursive de câte 200 fl., şi anume până la solvirea legală a studiilor.

Reflectanţii au de a-şĭ ascerne petiţiunile provĕdute cu timbru de 50 cr., până în 2 Decemvre a. c., la óra 1 la prânz acestui magistrat.

Braşov, 14 Nov. 1896.

1110,1—3 **Magistratul orăşenesc.**

Nr. **17133**—1896.

Concurs!

In urma împuternicirei D-lui subcomite **Dr. Friederic Jekel din 14 Noemvre a. c. Nr. 18441**/96 se escrie prin acéstă concurs pentru postul de asesor la sedrea orfanală orăşenéscă devenit vacant, respective pentru ocuparea vr'unui post orăşenesc de notar, tutor comunal, comisar de poliţie, concipist şi a altor posturĭ devenind vacante prin ocuparea postului de asesor al sedrei orfanale orăşenescĭ.

Léfa asesorului este anualminte **1300 fl.**, banĭ de locuinţă de **200 fl.**, şi quiquenaliile statutorice.

Asupra calificeţiunei pentru unul din aceste posturĭ dispune §. 180 al art. de lege XX din 1877 respective §. 74 al art. de lege XXII din 1886, pe când durata postului o norméză §§. 69 şi 84 al art. de lege XXII din 1886 şi §. 38 al statutului de organisaţiune, conform cărora postul asesorului sedrei orfanale respective acela al tuturorului comunal duréză până la proxima restauraţiune, pe când celelalte posturĭ: pe viéţă.

Veniturile posturilor eventualminte devenite vacante se reguléză prin statutul salarial statorit în statutul de organisaţiune.

Reflectanţii asupra postului asesorului sedrei orfanale orăşenescĭ respective asupra posturilor deveninde vacante au de aşĭ ascerne petiţiunile instruite şi provĕdute cu timbrul prescris cel mult până în 30 Noemvre a. c. la prânz la 12 óre acestui magistrat.

Braşov, 16 Noemvre 1896.

1109,1—2 **Magistratul orăşenesc.**

Nr. 16575—1896.

PUBLICAŢIUNE.

Din fundaţiunea **Friederic de Closius** se pot da pe lăngă asigurare pupilara şi cu 5½ camete împrumuturĭ mai marĭ.

Reflectanţii au de a se adresa la subscrisul magistrat.

Braşov, 14 Noemvre 1896.

1111,1—3. **Magistratul orăşenesc.**

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu.**

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Sz. **1790**—1896.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Nagy Imre nagyszebeni lakos végrehajtatónak Képes Antal volt zalatnai lakos végrehajtást szenvedö elleni 276 frt. 25 kr. töke s ennek 1873 Junius hó 25-töl járó 6% kamatai. 114 frt 55 kr. és járulékai behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Korna (Abrudbánya) község 427 számu telekjkvben foglalt A † 4 rendszám 1337 hrsz. alatti ingatlan és tartozékai korábbi vevö Képes Lujza költségei kárára az abrudbányai kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen 1896 évi November hó 28 napján d. e. 10 orakór 420 frt. kikiáltási ár 10% ának bánat pénz gyanánt birói kiküldött kezéhez leendn elöleges letétete mellett a kikiáltási arokalól is elfognak adatni.

Abrudbányai kir. telekönyvi hatóság 1896 évi Julius hó 30-án.

Szavathy Gábor,
kir. j. biró.